

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců Mgr. Kamila Tojnera a Mgr. Jiřího Lifky v právní věci žalobce: **JUDr. PhDr. M. A., Ph.D.**, bytem P., proti žalovanému: **Úřad městské části Praha 13**, se sídlem Praha 5, Sluneční náměstí 2580/13, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 3. 2012, č. j. 2012/01/OOS,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného uvedeného v záhlaví, jímž byla podle ust. § 17 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „InfZ“), odložena žádost žalobce o poskytnutí informací ve věci výzkumu výkonu politických práv cizinců ze dne 11. 9. 2011.

Žalobce dne 11. 9. 2011 požádal žalovaného o poskytnutí informací pro výzkum politických práv cizinců. Rozsah požadovaných informací byl vymezen v šesti otázkách, které se týkaly voleb do zastupitelstva Městské části Praha 13 na podzim roku 2010. Dne 14. 9. 2011 bylo žalobci doručeno sdělení dle § 17 odst. 3 InfZ, podle něhož byla s vyhledáním informace spojena práce v rozsahu dvou hodin, a z toho důvodu byl žalobce vyzván k uhrazení nákladů ve výši 400,- Kč. V návaznosti na toto sdělení podal žalobce stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace, a to jednak pro nesouhlas se stanoveným časovým rozsahem, jednak pro rozpor s ust. § 17 odst. 1 InfZ, podle něhož povinné subjekty mohou žádat jen úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací, za což vyhledání v rozsahu dvou hodin označit nelze. Magistrát hl. města Prahy rozhodnutím ze dne 10. 10. 2011, čj. S-MHMP 957267/2011, požadavek žalovaného na úhradu nákladů potvrdil. Jelikož žalobce požadovanou výši úhrady nezaplatil, žalovaný jeho žádost usnesením odložil a žalobci požadované informace neposkytl.

Žalobce spatřuje požadavek žalovaného na úhradu nákladů ve výši 400,- Kč za nezákonný, neboť se domnívá, že vyhledání jím požadovaných informací nesplňovalo

zákonnou podmínku mimořádného rozsahu stanoveného v ust. § 17 odst. 1 InfZ. Podle tohoto ustanovení lze úhradu nákladů spojených s vyhledáním informací požadovat pouze tehdy, je-li takové vyhledání rozsáhlé mimořádně. Takový požadavek tedy nemůže představovat běžnou praxi povinných subjektů, které by občanům bránily v uplatňování jejich ústavně zaručeného práva na informace, ale je vyhrazen pouze pro mimořádně náročné případy.

Shora uvedený výklad ust. § 17 odst. 1 InfZ podpořil žalobce textem důvodové zprávy k zákonu č. 61/2006 Sb., dle které bylo současné znění ust. § 17 odst. 1 InfZ přijato z důvodu zamezení zneužívání hrazení nákladů ze strany povinných subjektů. Dle autora návrhu poslance Čady *„Úhradu za vyhledání informací umožnit úřadům jen v případě poskytování rozsáhlých souborů požadovaných informací. Podmínka mimořádně rozsáhlého vyhledání informací by odstranila nejkřiklavější případy zneužívání práce úřadů ze strany žadatele, v některých případech dokonce vedoucí k nadměrnému zatížení příslušného úřadu.“* Požadavek úhrady nákladů na vyhledávání dle zákonodárce neměl být součástí běžné praxe povinných subjektů. Legitimní užití tohoto ustanovení si lze představit zejména v případě notorických žadatelů, kteří by opakovaně podávali velké množství žádostí, přičemž jejich skutečným úmyslem by nebylo uplatňování jejich právo na informace, nýbrž zahlcení povinného subjektu.

Dle žalobce nelze otázku mimořádné rozsáhlosti vyhledávání vykládat mechanicky a je třeba přihlídnout k podmínkám konkrétního povinného subjektu a jeho personálnímu zázemí. Žalobce poukázal na Ministerstvem vnitra vypracovanou Analýzu účinnosti zákona o svobodném přístupu, na jejímž základě vláda dne 4. 1. 2012 uložila ministru vnitra předložit do 31. 10. 2012 návrh konkrétních legislativních změn, které by měly mj. spočívat v doplnění nového ust. § 17 odst. 7 InfZ, podle něhož *„Mimořádně rozsáhlé vyhledávání je takové, které vyžaduje alespoň jednu padesátinu součtu denní pracovní doby všech zaměstnanců povinného subjektu.“* Žalovaný měl podle údajů uvedených na jeho webové stránce ke dni 1. 11. 2010 celkem 234 zaměstnanců, čemuž přibližně odpovídá celková denní pracovní doba v délce 1.872 hodin. Při aplikaci uvedené definice by tedy mimořádně rozsáhlé vyhledávání bylo jen takové, které by vyžadovalo nejméně 37 hodin práce.

Žalobce po žalovaném požadoval poskytnutí informací, které je žalovaný povinen vést přímo ze zákona (ve stálém seznamu voličů a jeho dodatku). Z hlediska časového se vztahovaly k volbám, které se konaly na podzim 2010, to znamená méně než jeden rok před datem podání žádosti. Nešlo proto o informace, které by jakkoliv vybočovaly z běžné činnosti úřadu nebo které by měly povahu historických údajů, jež by bylo nutné složitě dohledávat.

Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že s výše uvedeným názorem žalobce nesouhlasí. Žalovaný požaduje úhradu nákladů, spojených s poskytováním informací v souladu s § 17 informačního zákona, instrukcemi Ministerstva spravedlnosti a vnitřním předpisem, kterým je nařízení tajemníka ÚMČ Praha 13 č. 154/2006. V § 17 odst. 1 informačního zákona je uvedeno, že povinný subjekt může požadovat i úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací.

Žalovanému byla dne 30. 5. 2011 doručena žádost žalobce o poskytnutí informace ve věci výkonu politických práv cizinců dle informačního zákona. Žalovaný si musel podklady pro poskytnutí informace vyhledat a zapůjčit za pomoci archivářky z archivu Úřadu městské části Prahy 13 a následně byly údaje pro žalobce vyhledávány příslušným odborem z množství zapůjčených volebních materiálů z archivu Úřadu. Žalobci bylo dne 6. 6. 2011 v zákonné lhůtě zasláno žalovaným úřadem oznámení o vyřízení jeho žádosti s tím,

že požadované informace budou poskytnuty v souladu s § 17 odst. 1 informačního zákona, po úhradě nákladů, spojených s poskytnutím požadované informace ve výši 400,- Kč za 120 minut práce dle ustanovení § 4 Instrukce Ministerstva spravedlnosti č. 286/2011-OT-OSV ze dne 17. 7. 2011 a příl. č. 8 nař. tajemníka Úřadu městské části Praha 13 č. 154/2006, Sazebníku úhrad za informace poskytované dle zákona č. 106/1999 Sb. Žalobce požadované náklady nezaplatil. Dne 12. 9. 2012 žalovaný žalobci sdělil, že požadované informace budou poskytnuty až po úhradě nákladů spojených s poskytnutím požadované informace ve výši 400,- Kč. Žalobce dne 20. 9. 2011 podal stížnost proti postupu vyřizování jeho žádosti. Odvolací orgán svým rozhodnutím ze dne 10. 10. 2011 výši úhrady nákladů za poskytnutí informace potvrdil. Žalobce dne 11. 12. 2011 zaslal žalovanému nesouhlasné stanovisko k úhradě nákladů, spojených s poskytnutím požadované informace a požádal o vydání usnesení o odložení žádosti. Dne 9. 1. 2012 podal žalobce k nadřízenému orgánu žalovaného opatření proti nečinnosti ve věci žádosti o poskytnutí informací dle informačního zákona. Dne 18. 1. 2012 žalovaný zaslal žalobci záznam o odložení o žádosti o poskytnutí informací ve věci výzkumu politických práv cizinců. Tato žádost byla odložena dne 11. 11. 2011 a záznam o odložení žádosti byl v souladu s nař. tajemníka Úřadu MČ Praha 13 č. 154/2006 o přijímání a vyřizování žádostí o poskytnutí informací žalobci zaslán dne 18. 1. 2012. Nadřízenému orgánu bylo zasláno dne 23. 1. 2012 vyjádření k opatření proti nečinnosti. Doplnění vyjádření k opatření proti nečinnosti bylo zasláno nadřízenému orgánu dne 7. 2. 2012. Nadřízený orgán dne 29. 2. 2012 zaslal příkaz k vydání nového rozhodnutí o odložení předmětné žádosti žalobce. Žádost byla dne 22. 3. 2012 v souladu s judikátem Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 9. 2010, č. j. 2 As 34/2008-90, usnesením odložena.

Ze správního spisu vyplývají následující pro rozhodnutí soudu podstatné skutečnosti:

Dne 30. 5. 2011 podal žalobce žádost o poskytnutí informací v rozsahu těchto otázek:

1. Kolik členů má ve vaší městské části zastupitelstvo?
2. Kolik kandidátů se celkem ucházelo o zvolení do zastupitelstva vaší městské části ve volbách, které se konaly ve dnech 15. až 16. října 2010?
3. Jaký byl ke dni voleb celkový počet voličů, zapsaných ve stálém seznamu, vedeném dle § 28 odst. 1 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí? (Do stálého seznamu se podle zákona zapisují pouze občané ČR, zapsaní v obci k trvalému pobytu.)
4. Jaký byl ke dni voleb celkový počet voličů v dodatku stálého seznamu vedeného pro volby do zastupitelstev obcí? (Do dodatku stálého seznamu se zapisuje na základě vlastní žádosti volič, který není státním občanem ČR, jestliže prokáže občanství členského státu EU a přihlášení se k trvalému pobytu v obci.)
5. Kandidoval ve volbách nějaký kandidát, který nebyl státním občanem ČR? Pokud ano, kolik takových osob bylo?
6. Byl ve volbách do zastupitelstva zvolen nějaký kandidát, který nebyl státním občanem ČR? Pokud ano, kolik takových osob bylo?

Dne 7. 6. 2011 bylo žalobci doručeno oznámení žalovaného, že jeho žádost o poskytnutí informace ve věci výzkumu výkonu politických práv cizinců byla vyřizována. Informace bude žalobci poskytnuta po uhrazení nákladů v celkové výši 400,- Kč - z důvodu rozsáhlého vyhledávání informací činí náklady na vyhledání a zpracování informace (8 x krát 15 min. a 50,- Kč).

Dne 11. 9. 2011 požádal žalobce opakovaně o poskytnutí totožných informací, neboť se domníval, že požadavek uhrazení nákladů ve výši 400,- Kč je neoprávněný.

Dne 14. 9. 2011 bylo žalobci doručeno stanovisko žalovaného, ve kterém byl žalobce opětovně vyzván k uhrazení částky 400,- Kč z důvodu rozsáhlého vyhledání informací. Materiály vzešlé z voleb do zastupitelstev obcí konaných ve dnech 15. a 16. 10.2010 jsou již archivovány a uloženy v prostorách archivu úřadu městské části. Zpracování požadované informace proto vyžaduje šetření v archivu, kde je nutné podklady vyhledat a po jejich zapůjčení opět vyhledávat přímo v jednotlivých složkách, což zabere minimálně časový rozsah dvou hodin. Částka je v tomto případě adekvátní.

Dne 20. 9. 2011 podal žalobce stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace, ve které uvedl, že nesouhlasí s výší stanovené úhrady nákladů v částce 400,- Kč z následujících důvodů:

a) V rámci výzkumu se s obdobnou žádostí obrátil na několik set měst a obcí v České republice i mj. na všech 57 městských částí v Praze. Drtivá většina oslovených subjektů požadované informace poskytla, aniž by požadovala jakoukoliv úhradu, z čehož žalobce usuzuje, že nejde o typ informace, který by byl na běžném úřadě obtížně dostupný, nebo bylo jeho vyhledávání spojeno s mimořádnými obtížemi. Vyčíslená výše úhrady, která odpovídá dvěma hodinám práce, se mu proto jeví neadekvátní.

b) Podle § 17 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím může povinný subjekt žádat úhradu pouze za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací. I v případě, že by hledání bylo spojeno s prací v délce dvou hodin, nejde podle názoru žalobce o mimořádně rozsáhlé vyhledávání, a proto požadavek úhrady nákladů odporuje zákonu.

Dne 10. 10. 2011 odvolací orgán svým rozhodnutím výši úhrady nákladů za poskytnutí informace potvrdil.

Dne 22. 3. 2012 vydal žalovaný usnesení o odložení žádosti č. j. 2012/01/OOS. V odůvodnění usnesení žalovaný uvedl, že žadateli bylo dne 12. 9. 2011 odborem občansko-správním Úřadu městské části Praha 13 oznámeno, že požadované informace budou poskytnuty po úhradě nákladů spojených s poskytnutím požadované informace ve výši 400,- Kč. Žadatel dne 20. 9. 2011 podal stížnost proti postupu vyřizování jeho žádosti odboru občansko-správního Úřadu městské části Praha 13. Odvolací orgán Magistrát hlavního města Prahy svým rozhodnutím ze dne 10. 10. 2011 výši úhrady nákladů za poskytnutí informace potvrdil. Žadatel výši úhrady nákladů za poskytnutí informace do dne vydání usnesení o odložení žádosti neuhradil.

Městský soud v Praze žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, přezkoumal v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán, a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Městský soud v Praze věc posoudil takto:

Podle ust. § 17 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších právních předpisů, *povinné subjekty jsou v souvislosti s poskytováním informací oprávněny žádat úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli. Povinný subjekt může vyžádat i úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací.*

Mezi účastníky je v projednávané věci spornou otázkou, zda pro vyhledání informací žalovaným k žádosti žalobce o poskytnutí informace byl čas v délce dvou hodin adekvátním a zda vyhledání informací v délce dvou hodin lze považovat za vyhledání mimořádně rozsáhlé.

Pokud je žádost o poskytnutí informace odložena pro nezaplacení úhrady, může žadatel proti takovému rozhodnutí brojit žalobou ve správním soudnictví a v takovém případě soud přezkoumá taktéž výši úhrady (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 9. 2010, č. j. 2 As 34/2008-90).

Žalobce požádal dne 11. 9. 2011 o poskytnutí informací týkajících se voleb do zastupitelstva Městské části Praha 13 konaných ve dnech 15. až 16. října 2010. Žádost obsahovala celkem šest otázek, z čehož se jedna týkala současného stavu (Kolik členů má ve vaší městské části zastupitelstvo?) ostatní směřovaly do období voleb konaných v říjnu 2010. Je pravdou, že žalobce požadoval poskytnutí informací, které je žalovaný povinen vést přímo ze zákona, když dle ust. § 28 odst. 1 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, vede obecní úřad pro voliče, kteří jsou v této obci přihlášení k trvalému pobytu, stálý seznam voličů. Voliče, který není státním občanem České republiky, zapíše na jeho vlastní žádost obecní úřad do dodatku stálého seznamu voličů vedeného jen pro volby podle tohoto zákona, jestliže tento volič prokáže státní občanství státu, jehož občanům právo volit přiznává mezinárodní úmluva, kterou je Česká republika vázána a která byla vyhlášena ve Sbírce mezinárodních smluv, a dále volič je přihlášen k trvalému pobytu v dané obci. Otázky žalobce týkající se stálého seznamu voličů a dodatku stálého seznamu voličů však mířily na stav v období voleb v říjnu 2010. Aktuální stav stálého seznamu voličů a jeho dodatku v době podání žádosti žalobce o poskytnutí informací se však nemusí shodovat se stavem v době voleb v říjnu 2010, neboť na základě nabytí či pozbytí práva volit, je občan po sestavení stálého seznamu voličů do tohoto zapsán či z něj vyškrtnut, a z dodatku stálého seznamu voličů lze voliče vyškrtnout taktéž na jeho vlastní žádost. Nelze žalovanému vytýkat, že vyhledání informací týkajících se stálého seznamu voličů a jeho dodatku ve stavu k datu konání voleb v říjnu 2010 vyžadovalo šetření v archivu žalovaného, kde byly potřebné podklady uloženy, dále následné zapůjčení těchto podkladů a navazující vyhledávání v jednotlivých složkách těchto podkladů. Soud proto považuje dobu vyhledávání v délce dvou hodin za výše uvedené situace za adekvátní k povaze vyžadovaných informací.

Pokud se jedná o otázku, zda vyhledání v délce dvou hodin lze považovat s ohledem na dikci ust. § 17 odst. 1 InfZ za vyhledání mimořádně rozsáhlé, soud předně zdůrazňuje, že definice, či jiné konkrétnější vymezení pojmu „mimořádně rozsáhlé vyhledání informace“ není v zákonu o svobodném přístupu k informacím ani ke dni rozhodnutí soudu obsaženo. Tento zákon pouze ve svém ust. § 21 odst. 2 zmocnil vládu k vydání nařízení, ve kterém stanoví zásady stanovení úhrad a licenčních odměn za poskytování informací. Takto se stalo nařízením vlády č. 173/2006 Sb., o zásadách stanovení úhrad a licenčních odměn za poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Dle ust. § 3 tohoto nařízení vlády stanoví povinný subjekt sazby, na jejichž základě určuje výši úhrady, v sazebníku úhrad nákladů za poskytování informací. Sazby jsou stanoveny na základě aktuálních nákladů a odhadu jejich vývoje v příslušném účetním období podle platných účetních zásad. Sazebník vydá povinný subjekt na dobu účetního období. Dojde-li však v průběhu účetního období k podstatné změně podmínek, za nichž byly určeny náklady, podle kterých byly stanoveny sazby, vydá povinný subjekt nový sazebník. Náklady na mimořádně rozsáhlé vyhledání informací dle ust. § 7 nařízení vlády stanoví povinný subjekt v sazebníku hodinové sazby odvozené z nákladů na platy, případně mzdy a z ostatních osobních nákladů spojených s mimořádně rozsáhlým vyhledáním informací. Povinný subjekt může dále

v sazebníku také stanovit částku, do jejíž výše nebude po žadateli úhradu nákladů vzniklých na základě jedné žádosti požadovat, jakož i další případy, v nichž nebude po žadateli úhradu nákladů vzniklých na základě jedné žádosti požadovat. Ani nařízení vlády č. 173/2006 tedy nijak blíže nespecifikuje pojem „mimořádně rozsáhlé vyhledání informace“, ale pouze stanoví náležitosti sazebníku úhrad nákladů za poskytování informací.

Sazebník žalovaného jako příloha č. 8 nařízení tajemníka č. 154/2006, o přijímání a vyřizování žádostí o poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, dle kterého byla žalobci vyčíslena úhrada, splňuje požadavky kladené nařízením vlády č. 173/2006 Sb. V bodu II. stanovuje náklady spojené s vyhledáním a zpracováním: zpracování aktuálních informací (do 1 roku) za každých započatých 15 minut 50,- Kč, od 1 do 5 let přírážka 10 %, nad 5 let přírážka 25 %. Výpočet výše úhrady nákladů obsažený ve Stanovisku k žádosti o poskytnutí informací ze dne 12. 9. 2011 odpovídá sazbě uvedené v sazebníku. Žalovaný přistoupil k požadavku úhrady za vyhledávání informací v délce dvou hodin i s ohledem na instrukci Ministerstva spravedlnosti ze dne 14. 7. 2011, č. j. 286/2011-OT-OSV, dle jehož ust. § 5 odst. 2 vyhledávání informací trvající celkově méně než jednu hodinu nelze považovat za mimořádně rozsáhlé, a povinný subjekt za takové vyhledání informací není oprávněn požadovat úhradu.

Žalovaný ve stanovisku k žádosti o poskytnutí informací ze dne 12. 9. 2011 v souladu s ust. § 17 odst. 3 InfZ řádně uvedl skutečnosti, na jejichž základě vyčíslil výši úhrady i jakým způsobem takto učinil. Stanovení výše úhrady je tudíž zcela přezkoumatelné. Pokud žalovaný při absenci právní úpravy za výše popsané situace dospěl k závěru, že vyhledávání informací v délce dvou hodin je vyhledáním mimořádně rozsáhlým, nelze tuto úvahu správního orgánu považovat za nepřiměřenou, excesivní, a tudíž ani nezákonnou.

Jelikož soud neshledal námitky žalobce důvodnými, žalobu podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn podle ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 3. února 2016

JUDr. Ing. Viera Horčicová, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Veronika Brunhoferová